

føle sig kontrolleret mere behageligt her i Kjøbenhavn, end man føler sig ved Forhørene ude paa Landet, tror jeg Alle ville anerkjende ikke er Tilfældet. Jeg lægger derfor ganske overordentlig ringe Vægt paa denne Reform og tror, at den har overordentlig ringe Betydning, og at den er principiel urigtig, fordi den hviler paa den Tankegang, at man naaer Noget ved at kontrollere en Embedsmand derved, at man stiller ham en anden Embedsmand ved Siden. Jeg tror heller ikke, at Retsvidneinstitutionen i Virkeligheden lader sig udvide eller benytte mere paa en saadan Maade, at der derigennem kan staves en virkelig Kontrol. Derimod skal jeg ganske vist erkjende, at der fra Justitsministeren blev fremsat en Plan, som var værd at tænke over, nemlig den, om man skulde tilkalde og gjøre til et borgerligt Ombud Nærverelsen ved Forhørene. Jeg er ikke ganske vis paa, at det vil vinde megen Anklang, før man faar det i Gang; thi der er naturligvis noget lidet Tilkalende ved alle disse borgerlige Ombud; det lader sig ikke nægte, at der er en vis Utilbøielighed til at tage Del i det for mange Menneskers Vedkommende, men jeg tror, det var en Reform i Retspleien, som det var værd at tænke over, om den ikke alligevel skulde kunne lade sig praktisere. Jeg skal endnu tilføie, at i den Omstændighed, at man maatte indlade sig paa at rette paa det nuværende System paa enkelte Punkter, dert maa der i alt Fald ikke fra min Side og jeg antager fra de fleste Medlemmers Side, ses nogen Renunciation paa den Fordring, som Grundloven berettiger til at stille om Indførelse af Mundtlighed og Umiddelbarhed i Retspleien. Jeg tror, det er en Fordring, der er værd at holde fast paa, og jeg vil tilføie, at det vilde efter min Opfattelse være meget heldigt for Forhandlingen om Retspleien, om den høitærede Justitsminister paany forelagde Thinget det Forslag herom, som en Gang har været fremme. Det erkjendes jo af Alle, at det Forslag var et særdeles vel gjenmæntent theoretisk Forslag, og at det loyalt efterkom Grundlovens Bud; og dertil kan man maatte tilføie, at den høitærede Justitsminister, som saa udmærket løste den Opgave at opfylde Grundlovens Løfteparagraf og lave et godt Forslag, har ogsaa faktisk i den senere Tid virket for at oparbejde en vis Stemning for dette Forslag ved grundig at lade en hel Del Samsundsklasser, som ikke tidligere have været med, faae Del i det gamle Systems Beslignelser. Jeg tror altsaa at der vil være mere Stemning for at benytte det som Grundlag for den frem-

tidige Forhandling og som Noget, der kan ændres for at tilveiebringe en ny og bedre Retspleie her i Landet. Jeg vil derfor henstille, om det ikke var rigtigt, at dette Forslag paany blev forelagt Thinget til Behandling.

Forslagsstilleren (Schjøth): De Talere, der have havt Ordet i Anledning af dette Forslag, falde naturlig i to Klasser, hvoraf den ene omfatter alene det ærede Medlem for Kjøbenhavns 7de Valgkreds (Halkier) og den anden Klasse de øvrige Talere. Der er en Forskjel saa stor paa disse to Klasser af Talere, at jeg skal stjaente det ærede Medlem for Kjøbenhavns 7de Valgkreds en særlig Omtale til Slutning. Hans Foredrag forekommer mig at være et af de mærkeligste, der i min Rigsdagstid endnu ere holdte i denne Sal. Jeg vil da sige, at mit Indtryk af de øvrige Talere, altsaa det ærede Medlem for Kjøbenhavns 7de Valgkreds undtaget, er det, at de alle have følt og erkjendt, at vi her staa overfor en Opgave, som maa løses. Jeg har faaet det Indtryk af dem, ja endogfaa af den høitærede Justitsminister, at de fuldstændig erkjende, at det nuværende System, det System, vi have i Dieblisset, er saa mangelfuldt, at vi maa gjøre Noget mod det enten ved at gaa over til et nyt System eller ved at hjælpe paa dets Mangler ved en stykkevis Reform. Det er ikke alene erkjendt af den høitærede Justitsminister, men navnlig ogsaa af det ærede Medlem for Frederiksberg Amts 4de Valgkreds (Holch). Om det Forslag, som jeg har tilladt mig at fremsætte her i Thinget, vil jeg nu sige, at det selvfølgelig ikke møder frem med Krav paa at være den eneste mulige eller fornødigste Løsning af dette vigtige Spørgsmaal. Det er, som det ganske rigtigt blev bemærket af en æret Taler, nærmest et Angreb paa den bestaaende Ordning, men man har trængt til et saadant Angreb, man har trængt til at faae Angrebet formuleret paa en bestemt Maade, thi der har i lang Tid været ført Kritik her i Salen, i Pressen og blandt Borgerne mod det nuværende inkvisitoriske System, men den har ingen Frugt sat. Jeg ansaa det derfor for rigtigt at bringe Sagen frem her i Salen i Form af et Lovforslag. Om man enten vælger den Form, jeg har foreslaaet, eller en anden Form, er mig for saa vidt ligegyldigt, som Hovedsagen for mig er den, at faae gjort Noget mod en Tilstand, som jeg anser for en Blet paa Retspleien i dette Dieblis, og det glæder mig, at der i alt Fald fra det ærede Medlem for Frederiksberg Amts 4de Valgkreds er fremkommet